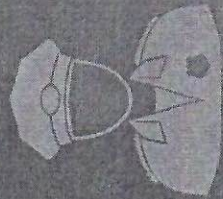

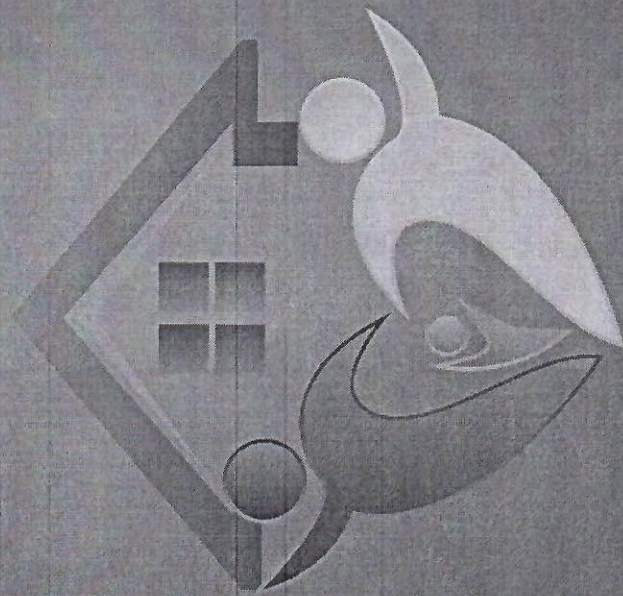
У збірнику представлено тези доповідей, які були оприлюднені під час роботи Міжнародної науково-практичної конференції «Кримінологічна безпека населених пунктів», що відбулась у Донецькому юридичному інституті МВС України (м. Маріуполь) 31 липня 2020 року.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників закладів освіти і наукових установ, студентів, курсантів, аспірантів та докторантів юридичного напрямку, практичних працівників і широкий читачий зал.

КРИМІНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Матеріали
Міжнародної науково-
практичної конференції
31 липня 2020 року

Маріуполь – 2020

КРИМІНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ
Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 31 липня 2020 року

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

КРИМІНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
31 липня 2020 року

Маріуполь – 2020

ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ВТРУЧАННЮ У ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАХИСНИКА ЧИ ПРЕДСТАВНИКА ОСОБИ

Бабенко Андрій Миколайович
декан факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Одеського державного університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, доцент

Федорончук Ігор Володимирович
аспірант кафедри кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ

З метою забезпечення реалізації закріплених у Конституції України прав і свобод людини і громадянина, Конституція України встановлює правові гарантії на захист людини. В ч. 1 ст. 59 Конституції України прямо вказано, що кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав [1, с. 59]. У законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» прямо зазначається, що адвокатура України – недержавний самодостатній інститут, який забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому законом [4, с. 2].

Незважаючи на досить прогресивні нормативно-правові акти в сфері захисту інституту адвокатури, останнім часом почастішали випадки незаконних дій проти адвокатів, в тому числі з боку правоохоронних органів.

Так, за втручання в діяльність захисника чи представника особи, тобто вчинення в будь-якій формі перешкод до здійснення правової діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги або порушення встановлених законом гарантій їх діяльності та професійної таємниці, Кримінальним кодексом України передбачена кримінальна відповідальність [3, с. 397].

ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ВТРУЧАННЮ У ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАХИСНИКА ЧИ ПРЕДСТАВНИКА ОСОБИ

Тому станом на сьогоднішній день є досить актуальним розгляд та вирішення проблемних питань, пов'язаних з упередженням посягання на конституційні права та свободи, як адвоката – на здійснення незалежної професійної діяльності, так і його клієнта (в тому числі задержаного, підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого) – на захист і встановлений законом порядок забезпечення реалізації цього права при здійсненні правосуддя.

Забезпечення правомірної діяльності захисника чи представника особи з надання правової допомоги може поліпшити якість вирішення проблем його клієнта та пришвидшити розгляд справ у правоохоронних органах чи судах усіх ланок та юрисдикції, адже адвокат при наданні послуг не повинен ні на що інше відволікатися.

Як свідчить офіційна статистика, оприлюднена на сайті Офісу Генерального прокурора України, саме втручання у діяльність захисника чи представника особи є найбільш поширеним кримінальним правопорушенням серед правопорушень відносно адвокатів. Так, тільки у 2017 році за фактом вчинення таких злочинів зареєстровано 229 кримінальних проваджень, з яких до суду скеровано з обвинувальним актом 0, у 2018 році таких налічувалось 237, з яких до суду з обвинувальним актом скеровано 1 кримінальне провадження, а у 2019 році жодне кримінальне провадження не направлено з обвинувальним актом до суду [5]. Отже, з наведених даних ми бачимо, що з кожним роком кількість вказаних правопорушень лише збільшується, що свідчить про неефективну або малоефективну роботу правоохоронних органів з запобігання їх скоєння та розслідування вчинених злочинів.

Однією з головних причин такого стану, на наше переконання, є відсутність реалізації принципу невідворотності покарання. Нагадаємо, що покарання є завершальною стадією складного процесу викриття кримінального правопорушення, встановлення особи, яка вчинила таке правопорушення, зібрання доказів вини для ухвалення судом виroku і призначення покарання. Також воно містить у собі відновлювану каральну та профілактичну функції, а у разі порушення принципу невідворотності – навпаки, породжується безкарність, все дозволя і бажання у інших осіб вчинювати нові злочини.

Для досягнення мети реалізації принципу невідворотності покарання необхідно звернутись до професіоналізму та майстерності тих, хто формує матеріали кримінальних проваджень, готує і погоджує підозри і обвинувальні акти – органу досудового розслідування та процесуального керівництва. Адже досить часто на практиці демонструється небажання вказаних осіб виконувати процесуальні вимоги щодо збирання доказів або вчинення інших слідчих дій унаслідок незнання положень закону або відсутності часу для його вивчення.

Саме некомпетентність або необізнаність особи, уповноваженої на внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та здійснення розслідування, є основною причиною не внесення відповідних відомостей за заявою або повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення, внаслідок чого заявник вимушений звертатись з відповідною скаргою до слідчого судді та за допомогою ухвали добиватись виконання вимог ст. 214 КПК України [2, с. 214].

Відсутність своєчасного, швидкого, повного та всебічного розслідування кримінальних проваджень, та, як наслідок, відсутність повідомлень про підозру, обвинувальних актів та обвинувальних вироків відносно осіб, які посягають на законну діяльність захисника чи представника особи, породжує нові злочини.

Інша причина – надмірна, науково необґрунтована завантаженість правоохоронних органів, наслідком чого стає відсутність у органу досудового розслідування часу та технічних можливостей здійснювати усестороннє, повне та об'єктивне розслідування кримінального провадження.

Вважаємо, що допомогти виправити цю ситуацію може розвантаження слідчих та прокурорів у кількості проваджень, які у них знаходяться, збільшення чисельної кількості працівників структурних підрозділів, у яких вони працюють, та збільшення фінансового і матеріально – технічного забезпечення.

Це дозволить підвищити рівень професійної підготовки працівників правоохоронних органів, надасть їм можливість проводити наукові дослідження злочинності проти захисника чи представника особи, розробляти ефективні технічні заходи виявлення досліджуваних злочинів та осіб, що їх вчинили, збирати та фіксувати докази, які будуть використані під час обвинувачення.

Список використаної літератури

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 04.05.2020).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 04.05.2020).
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 04.05.2020).
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> (дата звернення: 04.05.2020).
5. Статистична інформація про стан злочинності та результати прокурорської слідчої діяльності – Генеральна прокуратура України URL: <https://old.gp.gov.ua/ua/statinfo.html> (дата звернення: 04.05.2020).

ОКРЕМІ КРИМІНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЙПОШИРЕНІШИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Багаденко Ірина Петрівна

начальник науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії кримінологічних досліджень та проблем запобігання злочинності

*Державного науково-дослідного інституту МВС України
кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник*

Під час карантину в Україні знизився рівень злочинності. Це стверджувала в інтерв'ю Радіо Свобода начальник управління комунікації Національної поліції Оксана Близник [1]. В той же час, переважну більшість вчинених злочинів продовжують становити злочини проти власності. Зокрема, активізувались шахрайства. Так, на фоні паніки, викликаною пандемією коронавірусу Covid-19, аферисти активно «атакували» населення країни інформацією, переважно в режимі он-лайн,